

4. Creative Economy Outlook: Trends in international trade in creative industries. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/ditcted2018d3_en.pdf (дата доступу: 13.10.2021).

Ларва Юлія
Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Васіна А.Ю.)

КОНЦЕПЦІЯ SMARTSPECIALIZATION ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сучасний світ все частіше характеризують як VUCA (volatility, uncertainty, complexity and ambiguity) [3], тобто такий для якого ключовими характеристиками є мінливість, невизначеність, складність і неоднозначність. Такий світ відповідно потребує перегляду підходів до ведення бізнесу та здійснення управління на всіх рівнях. В цьому контексті однією із перспектив територіального розвитку є Smart Specialization («розумні» міста) – інноваційний напрям впровадження публічно-приватного партнерства (ППП).

Формування smart-міста – тенденція, яка охоплює низку міст і регіонів на всіх континентах планети. Проте, на сьогодні на міжнародному рівні немає єдиного усталеного поняття «розумного» міста і багато що залежить від прихильності різних груп зацікавлених сторін: бізнесу, влади, громадянського суспільства та окремих громадян.

Кожна країна, а також різні міжнародні організації та світові компанії, що працюють у сфері цифрових технологій, закладають у термін smart-місто різний контекст (залежно від питань, які можуть вирішити). У більшості випадків ініціативи smart-міста стосуються використання цифрових технологій, що робить надання міських послуг більш ефективним, а громади – конкурентоспроможними.

Згідно з повідомленнями Єврокомісії, «smart-місто – місто, де традиційні мережі та послуги стають більш ефективними завдяки використанню цифрових технологій та ІКТ і спрямовані на благо його жителів та бізнес-спільноти» [4]. Це свідчить про прагнення до сталості через «розумні» мережі міського транспорту, модернізовані об'єкти водопостачання та поводження із відходами, а також більш ефективні способи освітлення та обігріву будівель, більш інтерактивну та реагуючу адміністрацію міста, безпечніші громадські місця та задоволення потреб старіючого населення.

ООН розглядає smart-міста як такі, що використовують можливості розповсюдження цифровізації, застосування чистої енергії та впровадження smart-технологій, у т.ч. транспортних, надаючи жителям можливість робити екологічний вибір та стимулювати сталу економічну діяльність, а також покращувати надання послуг [5].

Згідно з позицією Міжамериканського банку, smart- та стале місто визначається як «інноваційне місто, яке використовує ІКТ та інші засоби для покращення рівня якості життя, підвищення ефективності роботи міст та їх конкурентоспроможності, що відповідатиме потребам нинішнього та майбутніх поколінь у економічному, соціальному та екологічному аспектах» [1].

Приклади впровадження розумних міст (які наразі є найбільш поширеними в економіках країн Азії, показують, що використання технологій на муніципальному рівні здатне покращити життєві стандарти, підвищити комфортність життя, поліпшити ефективність оперативного реагування на надзвичайні ситуації, покращити екологічну ситуацію через можливість контролю та гнучкого оперативного реагування на події. Важливою складовою організації розумних міст є забезпечення ефективної участі мешканців у процесі прийняття рішень і сприянні більш ефективній розбудові міст.

У Барселоні та Амстердамі розроблені системи, за яких громадяни та компанії можуть взаємодіяти з метою вирішення ключових проблем території з «розумними» рішеннями. Проект Барселони «BCNOpenChallenge» висуває шість завдань для бізнесу та підприємців з метою вироблення рішень перетворення громадських приміщень та послуг. Уряд міста прагне закуповувати інноваційні рішення, підтримувати виграшні компанії та перевіряти проекти.

Європейський Союз (ЄС) заохочує держави-члени розвивати «розумні» міста, виділивши на це 365 мільйонів євро. Також ЄС вироблено нові фінансові інструменти реалізації екологічних та кліматичних проектів, за допомогою яких міста можуть залучати кошти. Такими інструментами є: фінансовий Інструмент екологічних та кліматичних акцій (LIFE), «Горизонт 2020» та «Інтелектуальна енергетика» Європа (IEE) [2].

З 2015 року в країнах Європейського Союзу відбувся перехід від стратегії «розумних міст» до стратегії «розумних регіонів», яка охоплює не тільки муніципальний, але і регіональний і міжмуніципальний рівень планування і вироблення політики. «Розумні регіони» масштабують практики «розумних міст» і визначають свою розумну економічну спеціалізацію. Точкою відліку початку використання терміна «розумний регіон» можна вважати червень 2016 року, коли в Брюсселі на конференції «Розумні регіони» («Smart Regions») учасники з регіонів Європейського Союзу ділилися досвідом розробки національних і регіональних стратегій «розумної спеціалізації», які забезпечують стратегічні рамки для інноваційної трансформації економіки європейських регіонів і визначають основні пріоритети для інвестицій в таких областях, як поширення

цифрових технологій, економіка замкнутого циклу, модернізація промисловості та агросектору на основі Smart Solutions.

Розробка та реалізація концепції SmartSpecialization залишається одним з головних напрямів розвитку міст і регіонів розвинутих країн Європи, Азії та США.

Розбудова розумних міст та регіонів дозволить сформувати комфортне оточення, гарантувати безпеку простору та забезпечити демократичність й прозорість комунікації, що у сукупності сприятиме сталому розвитку регіонів через покращення екологічної ситуації, зниження соціальної напруги та поживлення економічної активності в рамках існуючих потужностей та можливостей із перспективою їх розширення. Поєднання можливостей на різних рівнях (від ОСББ до крупних підприємств міста і місцевих органів влади) та стимулювання інновацій на макрорівні сприятиме вирішенню специфічних проблем територій, створить підґрунтя для забезпечення сталого розвитку регіонів.

Список використаних джерел

1. Bouskela M., Casseb M., Bassi S., De Luca C., Facchina M. The Road toward Smart Cities: Migrating from Traditional City Management to the Smart City. Inter-American Development Bank, 2016. URL: <https://publications.iadb.org/publications/english/document/The-Road-toward-Smart-CitiesMigrating-from-Traditional-CityManagement-to-the-Smart-City.pdf>.
2. M. Milenković, LL.M, M.Rašić, LL.M, G. Vojković, Using Public Private Partnership models in smart cities— proposal for Croatia. URL: https://bib.irb.hr/datoteka/887383.Using_Public_Private_Partnership_models_in_smart_cities.pdf.
3. Pasmore B. Leadership agility: A business imperative for a VUCA world. / B. Pasmore, Tom O.'Shea. People and Strategy , 2010 Vol. 33. P. 4-32.
4. Smart Cities – Smart Living. URL: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/smart-cities>.
5. UN-Habitat & New Urban Agenda. United Nations, 2016. URL: <http://nua.unhabitat.org/pillars.asp?PillarId=7&ln=1>.

Логуш Анжела

Західноукраїнський національний університет

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри

економіки та економічної теорії ЗУНУ Шиманська О.П.)

ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ СОЦМЕРЕЖ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Жорсткі умови ринкової економіки стали підґрунтям, за якого підприємства спрямовують свою увагу на формування позитивної ділової репутації в соціальних мережах. Підтвердженням цього слугують статистичні дані дослідження, проведеного у 2018 році «Центром інтернет-технологій». Зокрема, 90% користувачів цікавляться